

MISJA:
PACJENT W CENTRUM UWAGI.
LECZYMY I OPIEKUJEMY SIĘ
NOWOCZEŚNIE I BEZPIECZNIE

infoWIM
newsletter

AKTUALNOŚCI infoWIM

Numer 9
5.02.2026

Drodzy Czytelnicy!

Z ŻYCIA INSTYTUTU

W WIM DBAMY O JAKOŚĆ FAZY PRZEDANALITYCZNEJ

Szacuje się, że około 70% decyzji klinicznych podejmowanych jest na podstawie wyników badań laboratoryjnych. Przestrzeganie dobrych praktyk w fazie przedanalizacyjnej pozwala na uzyskanie próbek wysokiej jakości, co bezpośrednio przekłada się na wiarygodność oraz szybkość uzyskania wyniku badania laboratoryjnego.

Informujemy, że w zakładce ZDL – Jakość, w folderze „Błędy przedlaboratoryjne”, zamieszczono sprawozdanie za II półrocze 2025 r. Część opracowania stanowi raport przygotowany przez Laboratorium Analityki Medycznej Szpitala w Legionowie WIM-PIB.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustalono, że całkowita liczba błędów przedlaboratoryjnych w obszarze analitycznym ZDL, odnotowanych w II półroczu 2025 r., wyniosła 6479, co stanowiło 1,86% wszystkich zleceń dostarczonych do laboratorium. Analiza porównawcza danych półrocznych od 2017 r. wskazuje, że był to najniższy odsetek błędów przedlaboratoryjnych, podczas gdy w I półroczu 2024 r. wskaźnik ten wynosił 2,19%.

Spośród wszystkich wygenerowanych błędów w obszarze analitycznym, podobnie jak w latach poprzednich, **największy udział stanowiła hemoliza (53,53%)**, zdecydowanie niższy odsetek odnotowano w przypadku pozostałych błędów np. występowanie skrzepu w próbce (17,47%), lipemia (12,45%), natomiast błędy administracyjne odnotowano na poziomie (1,62%).

Współczynnik błędów przedlaboratoryjnych, z uwzględnieniem hospitalizacji oraz obłożenia łóżek, w II półroczu 2025 r. wyniósł 0,1 dla obszaru analitycznego oraz 0,02 dla obszaru mikrobiologicznego. Współczynniki te w porównaniu z I półroczem 2025 r. kształtują się odpowiednio dla obszaru analityki na poziomie 0,1 i mikrobiologii 0,022 i są porównywalne.

Przygotowano również zestawienie dla obszaru mikrobiologicznego, opracowane w analogicznej formule. Ustalono, że całkowita liczba mikrobiologicznych błędów przedlaboratoryjnych w analizowanym okresie wyniosła 1213, co stanowiło 5,30% wszystkich zleceń dostarczonych do laboratorium. **Najczęściej występującym błędem (31%) był brak podpisu osoby pobierającej materiał na zleceniu.** Dominowały błędy administracyjne (75,4%), następnie błędy mikrobiologiczne (21,10%), natomiast błędy transportu stanowiły 3,15% wszystkich błędów w tym obszarze.

Analiza przeprowadzona przez Laboratorium Analityki Medycznej Szpitala w Legionowie WIM-PIB wykazała, że w II półroczu 2025 r. całkowita liczba błędów przedlaboratoryjnych wyniosła 344, co stanowiło 0,46% wszystkich zleceń. Najczęściej występującymi były błędy techniczne, **w tym przede wszystkim hemoliza (47,3%)** oraz skrzepina (22,9%). Błędy pobrania stanowiły 4,1%, z czego najczęściej dotyczyły braku krwi (2,6%). Wyznaczony współczynnik błędów przedlaboratoryjnych, uwzględniający hospitalizację i obłożenie łóżek, wyniósł 0,02 i był niższy w porównaniu z I półroczem 2025 r., kiedy wynosił 0,03.

Szczegółowe dane dostępne są w sprawozdaniu za II półrocze 2025 r. opublikowanym w:

1. Intranet WIM-PIB, zakładka ZDL – Jakość, Błędy przedlaboratoryjne 2025

2. pod linkiem <https://cloud.wim.mil.pl/s/xxfDNnt2YypnACL>

Dodatkowo przypominamy o prowadzonych, zgodnie z potrzebami, całorocznych szkoleniach z zakresu unikania błędów w fazie przedanalizacyjnej, skierowanych do pielęgniarek oraz personelu laboratoryjnego WIM-PIB.

dr hab. n. med. Agnieszka WOŹNIAK- KOSEK, Kierownik Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej WIM-PIB

**W WIM DBAMY O JAKOŚĆ TESTÓW DIAGNOSTYCZNYCH WYKONYWANYCH
BEZPOŚREDNIO PRZY CHORYM**

Point of Care Testing (POCT) to technika wykonywania badań diagnostycznych bezpośrednio przy pacjencie, umożliwiającą szybkie uzyskanie wyniku i tym samym sprawne postawienie rozpoznania. Urządzenia wykorzystywane w POCT muszą być użytkowane i utrzymywane zgodnie z zaleceniami producenta oraz objęte systemem kontroli jakości. Badania wykonywane w tym systemie podlegają właściwej dokumentacji, a operatorzy urządzeń powinni posiadać odpowiednie przeszkolenie.

Informujemy, że w zakładce ZDL – Jakość, w folderze „**Sprawozdania z działalności zespołu POCT (Point of Care Testing)**”, udostępniono sprawozdanie za II półrocze 2025 r. Część opracowania stanowi raport przygotowany przez Laboratorium Analityki Medycznej Szpitala w Legionowie WIM-PIB.

W 2024 r. utworzono stanowisko Koordynatora POCT dla szpitali w obu lokalizacjach. Funkcję tę pełni Przewodnicząca Zespołu ds. Badań w Miejscu Opieki nad Pacjentem, będąca jednocześnie czynnym diagnostą laboratoryjnym zatrudnionym w ZDL.

Glukometry

W oddziałach i klinikach CSK MON WIM znajduje się obecnie w stałym użyciu 75 glukometrów D+ oraz, od maja 2025 r., 89 glukometrów ACCU-CHEK Inform II. Urządzenia te objęte są systematyczną międzynarodową zewnętrzną kontrolą jakości prowadzoną przez fińską firmę Aurevia (Labquality). Analiza statystyczna wyników nie wykazała przekroczeń dopuszczalnego błędu wynoszącego $\pm 10\%$. Nie odnotowano przekroczeń wartości referencyjnych dla glukozy, które wynoszą 70–99 mg/dl.

W Szpitalu w Legionowie w oddziałach, Izbie Przyjęć oraz lecznictwie ambulatoryjnym w stałym użyciu znajduje się 18 glukometrów D+ oraz, od 10 października 2025 r., 19 glukometrów ACCU-CHEK Inform II. Wyniki kontroli zewnętrznej przeprowadzonej przez Aurevia (Labquality) nie wykazały przekroczeń błędu dopuszczalnego dla żadnego z urządzeń. Dopuszczalne zakresy dla oznaczeń glukozy wynosiły:

- dla glukometrów D+: 67,32–82,44 mg/dl,
- dla glukometrów ACCU-CHEK Inform II: 72,54–88,74 mg/dl.

Analizatory parametrów krytycznych

Analizatory parametrów krytycznych wspierane są przez system AQUERE, który umożliwia bieżące monitorowanie pracy aparatów, identyfikację potencjalnych problemów analitycznych oraz analizę przekroczeń kontroli z podziałem na poszczególne parametry. W II półroczu 2025 r. odnotowano 532 przekroczenia kontroli dla 19 parametrów w klinikach oraz 150 przekroczeń w laboratorium.

System AQUERE pozwala również na ciągłe monitorowanie danych dotyczących liczby wykonanych badań, kalibracji i kontroli jakości, a także jakości próbek pacjentów z uwzględnieniem ich statusu i miejsca włączenia. W analizowanym okresie największą liczbę oznaczeń wykonano w Klinice Kardiochirurgii OIT (7478 oznaczeń), a najmniejszą w Klinice Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej (191 oznaczeń). Najwięcej badań równowagi kwasowo-zasadowej przeprowadzono w Klinice Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 8820 oznaczeń, co stanowiło około 19% wszystkich tego typu badań. Łącznie prawidłowo zrealizowano 37 376 próbek, natomiast 7045 próbek (19%) nie zostało prawidłowo wykonanych na wszystkich etapach procesu diagnostycznego. Oznacza to, że 81% badań POCT zostało przeprowadzonych prawidłowo.

Struktura materiału biologicznego przedstawiała się następująco: 59,19% – krew tętnicza, 25,7% – krew żylna, 0,03% – krew włosniczkowa, 15,08% – próbki niezdefiniowane przez system. Odnotowano ponad 90% prawidłowych kalibracji oraz 80,64% kontroli jakości wykonanych w klinikach, oddziałach i laboratorium.

W oddziałach i klinikach CSK MON WIM znajduje się obecnie 12 analizatorów parametrów krytycznych, wszystkie w stałym użyciu. W okresie sprawozdawczym zmieniono lokalizację jednego z aparatów – analizator

przeniesiono z Oddziału Klinicznego Medycyny Hiperbarycznej do Oddziału Klinicznego Chirurgii Plastycznej, Rekonstrukcyjnej i Leczenia Oparzeń.

Urządzenia te objęte są systematyczną międzynarodową zewnętrzną kontrolą jakości prowadzoną przez Aurevia (Labquality) oraz Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej (COBJwDL) w Łodzi. W kontroli Labquality 2,16% wyników przekroczyło błąd dopuszczalny (7 z 324 wyników), co stanowi poprawę w porównaniu z I półroczem 2025 r. (6,79%). Przekroczenia te nie miały wpływu na oznaczanie parametrów krytycznych w próbkach pacjentów. Codzienna wewnętrzna kontrola jakości, wykonywana automatycznie na dwóch poziomach, mieściła się w zakresie określonym przez dystrybutora.

W kontroli COBJwDL 0,67% wyników (2 z 300) przekroczyło błąd dopuszczalny, co oznacza poprawę o 2,0% w porównaniu z I półroczem 2025 r. Również w tym przypadku przekroczenia nie miały wpływu na wyniki badań pacjentów. Dodatkowo, w dniach wykonywania kontroli COBJwDL, przeprowadzono oznaczenia parametrów krytycznych w próbkach kontrolnych niezależnej firmy Bio-Rad – wszystkie wyniki mieściły się w zakresach dopuszczalnych.

W Szpitalu w Legionowie w stałym użyciu znajdują się dwa analizatory parametrów krytycznych, które również objęte są systematyczną kontrolą jakości prowadzoną przez Labquality oraz COBJwDL. W kontroli Labquality 1,4% wyników przekroczyło błąd dopuszczalny, natomiast w raportach COBJwDL za II półrocze 2025 r. nie odnotowano wyników błędnych.

Szczegółowe dane dostępne są w sprawozdaniu za II półrocze 2025 r. opublikowanym w:

1. Intranet WIM-PIB, zakładka ZDL – Jakość, Sprawozdania z działalności zespołu POCT
2. pod linkiem <https://cloud.wim.mil.pl/s/tqX8bjsx6fKi9TZ>

Dodatkowo przypominamy o prowadzonych, zgodnie z potrzebami, całorocznych szkoleniach z zakresu POCT, skierowanych do użytkowników urządzeń POCT w WIM-PIB.

dr hab. n. med. Agnieszka WOŹNIAK- KOSEK, Kierownik Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej WIM-PIB

Bieżący numer oraz poprzednie numery Aktualności infoWIM dostępne są stronie www

<https://news.wim/aktualnosci/newsletter-infowim/aktualnosci-infowim-2026/>

**Aktualności infoWIM
Newsletter 2026**

**WOJSKOWY INSTYTUT MEDYCZNY
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**
ul. Szaserów 128, Warszawa

Małgorzata Złotkowska
tel. 261.817.721 kom. 885 570 422
e-mail: infowim@wim.mil.pl